

ті, на службі чи в бізнесі, вона повинна поєднується з жорсткою системою конкурентного відбору претендентів на ті чи інші посади державної влади чи бізнесу, що забезпечує протидію залученню до цих сфер професійно не підготовлених, патріотично не налаштованих претендентів.

Список використаних джерел

1. Предборський В. А. Формування ефективної еліти українського суспільства. В кн. : Детінізація економіки у контексті трансформаційних процесів. Питання теорії та методології. К. : Кондор, 2005. 614 с.
2. Жданов І., Якименко Ю. Україна у XXI столітті: виклики для політичної еліти. Національна безпека і оборона. 2003. № 9. С. 7.
3. Scammell, G. V., The First Imperial Age: European Overseas Expansion c. 1400–1715, London, Unwin Hyam, 1989, p. 2.
4. Гране М. Китайская мысль от Конфуция до Лао-цзы. М. : Алгоритм, 2008. с. 397.
5. Кагарлицкий Б. Ю. От империй – к империализму. Государство и возникновение буржуазной цивилизации. М. : Изд. дом Гос. ун-та Высшей школы экономики, 2010. 680 с.
6. Деніел Белл. Китайська модель. Політична меритократія та межі демократії. К. : Наш формат, 2017. 312 с.
7. Корсак К. Модернізація чи рух у протилежному напрямку. Дзеркало тижня. 2004. № 7 (21 лют.). С. 14.
8. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления. М.: Юрид. лит., 1997. С. 267.

References

1. Predbors'kyj V. A. Formuvannya efektyvnoyi elity' ukrayins'kogo suspil'stva. V kn. : Detinizaciya ekonomiky' u konteksti transformacijny'x procesiv. Py'tannya teorii ta metodologiji. K. : Kondor, 2005. 614 s.

2. Zhdanov I., Yaky'menko Yu. Ukrayina u XXI stolitt-ti: vy'kly'ky' dlya polity'chnoyi elity'. Nacional'na bezpeka i oborona. 2003. № 9. S. 7.

3. Scammell, G. V., The First Imperial Age: European Overseas Expansion c. 1400–1715, London, Unwin Hyam, 1989, p. 2.

4. Grane M. Kitayskaya mysl ot Konfutsiya do Laotszyi. M. : Algoritm, 2008. s. 397.

5. Kagarlitskiy B. Yu. Ot imperiy – k imperializmu. Gosudarstvo i vozniknovenie burzhuaznoy tsivilizatsii. M. : Izd. dom Gos. un–ta Vyisshey shkoly ekonomiki, 2010. 680 s.

6. Deniel Bell. Ky'tajs'ka model'. Polity'chna mery'tokratiya ta mezhi demokratiyi. K. : Nash format, 2017. 312 s.

7. Korsak K. Modernizaciya chy' ruh u proty'lezhnomu napryamku. Dzerkalo ty'zhnya. 2004. №7 (21 lyutogo). S.14.

8. Atamanchuk G. V. Teoriya gosudarstvennogo upravleniya. M.: Yurid. lit., 1997. S. 267.

Дані про автора

Предборський Валентин Антонович,

професор кафедри економічної теорії, Національний авіаційний університет, д.е.н., професор
e-mail: prvika2015@gmail.com

Данные об автора

Предборский Валентин Антонович,

профессор кафедры экономической теории, Национальный авиационный университет, д.э.н., профессор
e-mail: prvika2015@gmail.com

Data about the author

Valentin Predborskiy,

professor of the department economic theory NAU, doctor of economics, professor
e-mail: prvika2015@gmail.com

<http://doi.org/10.5281/zenodo.4808027>

ВОЛОТ О.І.

ПОНОМАРЕНКО В.С.

Удосконалені форми податкового повідомлення–рішення та оновлений порядок надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків

Предметом дослідження є теоретичні положення та прикладні аспекти запровадження удосконалених форм податкового повідомлення–рішення та оновленого порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків у сфері фіскального адміністрування податків, зборів та платежів в Україні.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико–методичних засад впровадження удосконалених форм податкового повідомлення–рішення та оновленого порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків у сфері фіскального адміністрування податків, зборів та платежів в Україні.

Методи дослідження. Теоретичну та методичну основу дослідження становить нормативно–правова база законодавчих актів із питань запровадження удосконалених форм податкового повідомлення–рішення та оновленого порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків. В роботі застосовано деяку сукупність наукових методів та підходів, до яких відносимо: аналіз, синтез, порівняння, табличний метод, логічний підхід, системний підхід, узагальнення, – що, в результаті, дали можливість здійснити дослідження і представити його результати в зрозумілій та легкій для запам'ятовування формі.

Результати роботи. В статті представлено та проаналізовано процес запровадження удосконалених форм податкового повідомлення–рішення та оновленого порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків у сфері фіскального адміністрування податків, зборів та платежів в Україні. Дано визначення поняттю «податкове повідомлення–рішення» відповідно до чинного законодавства. Здійснено аналіз особливостей удосконалених форм податкового повідомлення–рішення.

Розглянуто перелік випадків, коли контролюючий орган складає податкове повідомлення–рішення в межах норм оновленого порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків.

Встановлено відмінності між діючими та удосконаленими формами податкового повідомлення–рішення, а також чинним та оновленим порядком надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків.

Галузь застосування результатів. Економічні науки, пов'язані зі сферою фіскального адміністрування податків, зборів та платежів в Україні, що розкривають питання належного документального оформлення податкових перевірок органами контролю.

Висновки. Визначено види удосконалених податкових повідомлень–рішень та умови надіслання їх платникам податків. Розглянуто оновлений перелік випадків, коли контролюючий орган складає податкове повідомлення–рішення. Виявлено суттєві відмінності при аналізі обох нормативно–правових документів, діючого та оновленого порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків. Доведено, що затвердження проаналізованого проекту наказу Міністерства фінансів України матиме позитивний вплив як на модернізацію чинного законодавства, так і на документальне оформлення результатів перевірок контролюючими органами суб'єктів господарювання.

Ключові слова: податкове повідомлення–рішення, платники податків, контролюючі органи, ПКУ, фіскальне адміністрування.

ВОЛОТ Е.І.
ПОНОМАРЕНКО В.С.

Усовершенствованные формы налогового уведомления–решения и обновленный порядок направления контролируемыми органами налоговых уведомлений–решений налогоплательщикам

Предметом исследования являются теоретические положения и прикладные аспекты внедрения усовершенствованных форм налогового уведомления–решения и обновленного порядка направления контролируемыми органами налоговых уведомлений–решений налогоплательщикам в сфере фискального администрирования налогов, сборов и платежей в Украине.

Целью исследования является обоснование теоретико–методических основ внедрения усовершенствованных форм налогового уведомления–решения и обновленного порядка направле–

ния контролирующими органами налоговых уведомлений–решений налогоплательщикам в сфере фискального администрирования налогов, сборов и платежей в Украине.

Методы исследования. Теоретическую и методическую основу исследования составляет нормативно–правовая база законодательных актов по вопросам введения усовершенствованных форм налогового уведомления–решения и обновленного порядка направления контролирующими органами налоговых уведомлений–решений налогоплательщикам. В работе применена некоторая совокупность научных методов и подходов, к которым относим: анализ, синтез, сравнение, табличный метод, логический подход, системный подход, обобщение, – что, в результате, позволили провести исследование и представить его результаты в понятной и легкой для запоминания форме.

Результаты работы. В статье представлены и проанализированы процесс внедрения усовершенствованных форм налогового уведомления–решения и обновленного порядка направления контролирующими органами налоговых уведомлений–решений налогоплательщикам в сфере фискального администрирования налогов, сборов и платежей в Украине. Дано определение понятию «налоговое уведомление–решение» в соответствии с действующим законодательством. Осуществлен анализ особенностей усовершенствованных форм налогового уведомления–решения.

Рассмотрен перечень случаев, когда контролирующий орган составляет налоговое уведомление–решение в пределах норм обновленного порядка направления контролирующими органами налоговых уведомлений–решений налогоплательщикам.

Установлены различия между действующими и усовершенствованными формами налогового уведомления–решения, а также действующим и обновленным порядком направления контролирующими органами налоговых уведомлений–решений налогоплательщикам.

Область применения результатов. Экономические науки, связанные со сферой фискального администрирования налогов, сборов и платежей в Украине, раскрывающие вопросы надлежащего документального оформления налоговых проверок органами контроля.

Выводы. Определены виды усовершенствованных налоговых уведомлений–решений и условия направления их налогоплательщикам. Рассмотрен обновленный перечень случаев, когда контролирующий орган составляет налоговое уведомление–решение. Выявлены существенные различия при анализе обоих нормативно–правовых документов, действующего и обновленного порядка направления контролирующими органами налоговых уведомлений–решений налогоплательщикам. Доказано, что утверждение проанализированного проекта приказа Министерства финансов Украины окажет положительное влияние как на модернизацию действующего законодательства, так и на документальное оформление результатов проверок контролирующими органами субъектов хозяйствования.

Ключевые слова: налоговое уведомление–решение, налогоплательщики, контролирующие органы, НКУ, фискальное администрирование.

VOLOT O.I.
PONOMARENKO V.S.

Improved forms of tax notification–decisions and updated procedure for sending tax notifications–decisions to taxpayers by controlling bodies

The subject of the research is theoretical provisions and applied aspects of the introduction of improved forms of tax notification–decision and the updated procedure for sending tax notifications–decisions to taxpayers in the field of fiscal administration of taxes, fees and charges in Ukraine.

The purpose of the study is to substantiate the theoretical and methodological foundations of the introduction of improved forms of tax notification–decision and updated procedure for sending tax authorities–decisions to taxpayers in the field of fiscal administration of taxes, fees and charges in Ukraine.

Research methods. The theoretical and methodological basis of the study is the legal framework for legislation on the introduction of improved forms of tax notification–decision and the updated

procedure for sending tax notices—decisions to taxpayers. The paper uses a set of scientific methods and approaches, which include: analysis, synthesis, comparison, tabular method, logical approach, systems approach, generalization – which, as a result, made it possible to conduct research and present its results in a clear and easy to memorizing form.

Results of work. *The article presents and analyzes the process of introduction of improved forms of tax notification—decision and updated procedure for sending tax notifications—decisions to taxpayers in the field of fiscal administration of taxes, fees and charges in Ukraine. The definition of the term «tax notice—decision» is given in accordance with the current legislation. The analysis of features of the improved forms of the tax message—decision is carried out.*

The list of cases when the controlling body draws up a tax notification—decision within the norms of the updated procedure of sending by the controlling bodies tax notifications—decisions to taxpayers is considered.

Differences between the current and improved forms of tax notice—decision, as well as the current and updated procedure for sending tax notices—decisions to taxpayers by tax authorities have been established.

Field of application of results. *Economic sciences related to the field of fiscal administration of taxes, fees and charges in Ukraine, which reveal the issues of proper documentation of tax audits by control bodies.*

Conclusions. *The types of improved tax notifications—decisions and conditions of sending them to taxpayers are determined. An updated list of cases when the controlling body draws up a tax notice—decision is considered. Significant differences were revealed in the analysis of both legal documents, the current and updated procedure for sending tax notifications—decisions to taxpayers by controlling bodies. It is proved that the approval of the analyzed draft order of the Ministry of Finance of Ukraine will have a positive impact on the modernization of current legislation and on the documentation of the results of inspections by regulatory authorities.*

Key words: *tax notification—decision, taxpayers, controlling bodies, TCU, fiscal administration.*

«Найскладніше почати діяти, все інше залежить тільки від наполегливості».

Амелія Ергарт

Постановка проблеми. У сьогоденному світі все частіше приділяють увагу до вдосконалення існуючих правових норм, що регламентують різноманітні процеси провадження господарської діяльності як на рівні суб'єктів господарювання, так і відносно органів податкового контролю. Тож, і сфери фіскального адміністрування податків, зборів та платежів в Україні торкнулися зміни. Так, в одному проекті наказу Міністерства фінансів України постають удосконалені форми податкового повідомлення—рішення, а також оновлений порядок надіслання контролюючими органами податкових повідомлень—рішень платникам податків. Таким чином, виникає необхідність дослідження запропонованих форм податкових документів та умов їх надіслання органами контролю.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Сьогодні у значній сукупності наукових робіт є велика кількість праць, пов'язаних із дослідженням вдосконалення процесів

фіскального адміністрування податків, зборів та платежів в Україні. Дані питання були розглянуті такими науковцями, як Крушельницька Т.А., Паславська Р.Ю., Ільяшенко В.А., Крупка М.І., Кміть В.М., Князькова В.Я., Сергієнко Л.К., Трецов М.М., Борисюк О.В., Оліферчук К.С. та іншими. Проте, більш ширшого дослідження заслуговують нормативно—правові акти, які перебувають у стані розгляду. Аналіз їх впливу як на суб'єктів господарювання, котрих вони зачіпають, так і на всю економіку країни, дасть змогу висвітлити недоліки та усунути їх до затвердження та введення в дію норм і положень таких законодавчих документів.

Метою статті є аналіз перспектив запровадження удосконалених форм податкового повідомлення—рішення та оновленого порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень—рішень платникам податків та виявлення впливу даного процесу на сферу

фіскального адміністрування податків, зборів та платежів в Україні.

Виклад основного матеріалу. Податковий контроль є важливим елементом функціонування всієї системи державного управління. Не менш важливе і документальне оформлення всіх виявлених правопорушень платниками податків, зборів та платежів. Податкові повідомлення–рішення (далі – ППР) узагальнюють результати проведених процедур під час перевірок та попереджають про наявність правопорушень зі сторони суб'єктів господарювання, а також зазначають суми штрафів, пені, які їм необхідно сплатити до бюджету. Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16.01.2020 року № 466–ІХ (далі – Закон № 466–ІХ) оновлено положення ПКУ, що стосуються документування податковими органами результатів перевірок та які набули чинності з 1 січня 2021 року [1]. До того ж, проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків» (далі – проект наказу МФУ) вносить певні корективи до формування та надіслання ППР [2]. З метою ознайомлення з Порядком надіслання податкових повідомлень–рішень, що ввійде в дію після затвердження (далі – оновлений Порядок), та з метою аналізу відмінностей удосконалених ППР від чинних форм спочатку визначимо, що являє собою податкове повідомлення–рішення відповідно до діючого законодавства, потім звернемо увагу на види ППР та охарактеризуємо їх, і на решті, виявимо зміни та позитивні зрушення у сфері податкового адміністрування.

По–перше, дамо визначення поняттю «податкове повідомлення–рішення». Так, згідно із підпунктом 14.1.157 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України: «податкове повідомлення–рішення – письмове повідомлення контролюючого органу (рішення) про обов'язок платника податків сплатити суму грошового зобов'язання, визначену контролюючим органом у випадках, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами, контроль за виконанням яких покладено на контролюючі органи, або внести відповідні зміни до податкової звітності» [3].

Отже, даний документ надсилається податковими органами суб'єкту господарської діяльності у разі виявлення під час перевірки відхилень від фактичних даних у звітності та/або неповної сплати податкового зобов'язання, з урахуванням визначених сум штрафів та нарахованої пені.

По–друге, визначимо, які види ППР зазначені в проекті наказу МФУ та умови їх надіслання платникам податків. Відповідно до пункту 2 розділу II «Порядок складання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень» оновленого Порядку набудуть чинності 16 форм податкових повідомлень–рішень. Щоб краще проаналізувати дані документи, з'ясуємо обставини їх складання податковими органами за допомогою таблиці.

Таким чином, у результаті затвердження проекту наказу МФУ постануть уже 16 форм податкових повідомлень–рішень замість існуючих 14. Дані таблиці 1 свідчать, що всі вони різняться причинами складання. Так, нова форма ППР «АН» забезпечує виконання вимог Податкового кодексу щодо контролю за виконанням платниками податків положень статті 231 ПКУ і застосовується у разі встановлення порушення порядку реєстрації акцизних накладних та розрахунків коригування до таких накладних у Єдиному реєстрі акцизних накладних (стаття 1202 ПКУ). А інша форма ППР «ЗН», якою доповнили перелік, забезпечує виконання вимог Податкового кодексу щодо контролю за виконанням платниками податків положень розділу IV ПКУ, зокрема статті 166, та застосовується у разі встановлення фактів завищення сум податку на доходи фізичних осіб, що підлягає поверненню з бюджету, заявлених у податкових деклараціях, зокрема при використанні права на податкову знижку відповідно до розділу IV ПКУ. Тож, з'являються дві нові форми ППР «АН» та «ЗН», які приводять у відповідність Порядок надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків до норм Податкового кодексу, а саме до статті 58, де доповнено підстави, у разі встановлення яких за результатами перевірки контролюючим органом надсилається (вручається) платнику податків ППР, згідно із Законом № 466–ІХ [1–5].

До того ж, в оновленому Порядку відповідно до пункту 1 розширено перелік випадків, коли контролюючий орган складає податкове повідомлення–рішення. Так, контролюючий орган визначає суму нарахування (зменшення) грошо–

Види податкових повідомлень–рішень, зазначених в проекті наказу МФУ *

Вид ППР	Умови надіслання платникам податків
«Ф»	для платників податків – фізичних осіб, якщо відповідно до законодавства контролюючий орган самостійно визначає податкове зобов'язання платника податків з причин, не пов'язаних із порушенням податкового або іншого законодавства
«Р»	у разі виявлення за результатами перевірок завищення або заниження податкових зобов'язань платника податків та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, та застосування за наслідками таких перевірок передбачених ПКУ штрафних (фінансових) санкцій, пов'язаних з таким заниженням (завищенням) податкових та/або інших зобов'язань (крім грошових зобов'язань та/або штрафних (фінансових) санкцій, визначених іншими формами податкових повідомлень–рішень) та пені (крім пені відповідно до статті 129 ПКУ)
«Р1»	у разі виявлення за результатами перевірок заниження або завищення суми податкового кредиту та/або суми податкових зобов'язань для цілей розділу V ПКУ, заявленої у податковій декларації з податку на додану вартість, що не призвело до виникнення грошових зобов'язань за результатами перевірки (крім випадків, коли зазначене заниження або завищення враховано при винесенні інших податкових повідомлень–рішень за результатами перевірки)
«Ш»	у разі застосування штрафних санкцій за порушення строків сплати грошових зобов'язань/порушення строків зарахування податків до бюджетів або державних цільових фондів, установлених Законом України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні»
«З»	за самостійне відчуження майна, яке перебуває у податковій заставі та щодо якого обов'язково потрібна попередня згода контролюючого органу на таке відчуження
«В1»	у разі завищення заявленої суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість, у тому числі якщо заявлені до відшкодування суми податку на додану вартість на момент перевірки відшкодовані платнику податку
«В3»	у разі відмови у наданні бюджетного відшкодування
«В4»	у разі зменшення від'ємного значення суми податку на додану вартість
«П»	у разі зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток
«С»	у разі застосування штрафної (фінансової) санкції (штрафу) та/або пені за порушення норм іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, у тому числі за порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності
«ПС»	у разі застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) за порушення податкового законодавства (крім штрафних (фінансових) санкцій (штрафів), визначених іншими формами податкових повідомлень–рішень)
«Д»	за результатами перевірок щодо утримання податків у джерела виплати, у тому числі податкових агентів (юридичних або фізичних осіб), з питань правильності нарахування, повноти та своєчасності сплати податків та зборів, у тому числі при виплаті доходів на користь платників податків – фізичних осіб, при виплаті доходів нерезидентам з джерелом їх походження з України
«Н»	за порушення платниками ПДВ граничних строків реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування до податкової накладної, визначених статтею 201 ПКУ в Єдиному реєстрі податкових накладних та/або невиконання податкового повідомлення – рішення: щодо попередження платника податку – продавця контролюючим органом про необхідність складання та/або реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування до податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних та/або виправлення помилок під час зазначення обов'язкових реквізитів податкової накладної, передбачених пунктом 201.1 статті 201 ПКУ
«ПН»	у разі відсутності складання та/або реєстрації податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних протягом граничних строків, передбачених статтею 201 ПКУ (попередження про необхідність складання та/або реєстрації податкової накладної), виявлення контролюючим органом помилок при визначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної (попередження про необхідність виправлення платником податку – продавцем помилок при визначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної)
«ЗН»	у разі виявлення за результатами перевірок завищення сум податку на доходи фізичних осіб, що підлягає поверненню з бюджету, заявлених у податкових деклараціях, зокрема при використанні права на податкову знижку відповідно до розділу IV ПКУ
«АН»	за порушення платниками акцизного податку граничних термінів реєстрації та/або відсутності реєстрації перших примірників акцизних накладних/перших примірників розрахунків коригування до акцизних накладних або відсутності їх складання чи реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних; та/або за відсутність з вини платника акцизного податку реєстрації першого примірника акцизної накладної/першого примірника розрахунку коригування до акцизної накладної в Єдиному реєстрі акцизних накладних після спливу 10 календарних днів з дня отримання платником податку податкового повідомлення–рішення про застосування штрафу відповідно до пункту 120 ² .1 статті 120 ² ПКУ; та/або за відсутність з вини платника акцизного податку, який отримав пальне або спирт етиловий, реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних другого примірника акцизної накладної/другого примірника розрахунку коригування протягом більш як 120 календарних днів після граничного терміну реєстрації другого примірника акцизної накладної/розрахунку коригування, визначених статтями 120 ² та 231 ПКУ

* Джерело: побудовано авторами на основі [2].

вих, податкових зобов'язань, зменшення (збільшення) суми податкових зобов'язань та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, та/або податкового кредиту та/або зменшення бюджетного відшкодування з податку на додану вартість та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість, що передбачені ПКУ або іншим законодавством або зменшення суми податку на доходи фізичних осіб, задекларовану до повернення з бюджету у зв'язку з використанням платником податку права на податкову знижку, і складає податкове повідомлення—рішення у випадках, якщо:

- платник податків не подає в установлені строки податкову (митну) декларацію, а при здійсненні заходів податкового контролю встановлено факти здійснення платником податків діяльності, що призвела до виникнення об'єктів оподаткування, наявність показників, які підлягають декларуванню відповідно до вимог ПКУ, та наявність чинних (у тому числі призупинених) ліцензій на право здійснення діяльності з підакцизною продукцією, яка підлягає ліцензуванню згідно із законодавством;

- дані перевірок результатів діяльності платника податків, крім електронної перевірки, свідчать про заниження або завищення суми його податкових зобов'язань та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, податкового кредиту, суми бюджетного відшкодування та/або завищення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість платника податків або завищення суми податку на доходи фізичних осіб, що підлягає поверненню з бюджету у зв'язку з використанням платником податку права на податкову знижку, що заявлені у податкових (митних) деклараціях, уточнюючих розрахунках;

- згідно з податковим, митним та іншим законодавством особою, відповідальною за нарахування сум податкових зобов'язань з окремого податку або збору, та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, застосування штрафних (фінансових) санкцій та нарахування пені, у тому числі за порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності, є контролюючий орган;

- дані перевірок щодо утримання податків у джерела виплати, у тому числі податкового агента, свідчать про порушення правил нарахування, утримання та сплати до відповідних бюджетів та/або на єдиний рахунок податків і зборів, передбачених ПКУ, у тому числі податку на доходи фізичних осіб, таким податковим агентом;

- результати митного контролю, отримані після закінчення процедури митного оформлення та випуску товарів, свідчать про заниження або завищення податкових зобов'язань, визначених платником податків у митних деклараціях;

- дані перевірок свідчать про наявність помилок при визначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної та/або відсутність реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування до податкової накладної протягом граничних строків, передбачених ПКУ;

- в інших випадках, коли надсилання (вручення) податкового повідомлення—рішення передбачено законом [2,4].

Отже, тут зазнає повністю змін підпункт 6 пункту 1 діючого Порядку, а інші підпункти дещо доповнені, в результаті чого налічується вже не шість, а 7 випадків, що спричиняють складання ППР.

По-третє, обґрунтуємо нововведення, внесені проектом наказу МФУ до чинного Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень—рішень платникам податків. Проаналізувавши обидва нормативно-правові документи, діючий та оновлений Порядок, виявили суттєві відмінності. Так, проект наказу МФУ в основному:

- забезпечує приведення у відповідність до вимог пункту 57.3 статті 57 ПКУ Порядку та форм податкових повідомлень—рішень у частині граничного строку сплати грошового зобов'язання, протягом якого платник податків зобов'язаний сплатити нарахovanу суму;

- передбачає відображення у формах податкових повідомлень—рішень інформації щодо права платника податків подати скаргу разом з клопотанням про поновлення пропущеного строку на подання скарги в адміністративному порядку та копіями підтвердних документів поважності причин його пропуску;

- забезпечує виконання пункту 56 підрозділу 10 розділу XX ПКУ в частині прийняття за результатами перевірок, що були розпочаті до 01 січня 2021 року, податкових повідомлень—рішень, а також їх оскарження за правилами ПКУ, що діяли

до 01 січня 2021 року (за перевітками, які будуть розпочаті після 01 січня 2021 року, проектом наказу передбачено прийняття податкових повідомлень-рішень та їх оскарження за правилами, що будуть діяти після 01 січня 2021 року);

• забезпечує можливість платникам податків, у разі використання ними з 01 січня 2021 року єдиного рахунку, сплатити на єдиний рахунок (крім передбачених пунктом 351.1 статті 351 ПКУ грошових зобов'язань з податку на додану вартість, акцизного податку з реалізації пального та спирту етилового, а також частини чистого прибутку (доходу) до бюджету державними та комунальними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями суми грошових зобов'язань та/або податковий борг з податків і зборів, передбачених ПКУ, єдиний внесок та інші платежі, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи (це реалізовано в проекті наказу шляхом включення до відповідних форм податкових повідомлень—рішень посилань на єдиний рахунок одержувача та умов сплати коштів на ці рахунки) [2,5].

Також, з'ясовано, що згідно з пунктом 119 розділу IV «Документування управлінської інформації в електронній формі» Типової інструкції з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 року № 55, реквізит підписувача складається з найменування посади особи, яка підписує електронний документ, власного імені і прізвища [5,6]. Наприклад:

Міністр Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Звертаємо увагу і на те, що згідно з пунктом 49 розділу II «Документування управлінської інформації» Типової інструкції з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55, підпис складається з найменування посади особи, яка підписує документ (повного – у разі, коли документ надрукований не на бланку, скороченого – у разі, коли документ надрукований на бланку), особистого підпису, власного імені і прізвища [5,6]. Наприклад:

Міністр фінансів підпис Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ

Крім того, до форм податкових повідомлень-рішень вноситься уточнююча інформація щодо реквізитів суб'єкта господарювання в частині

зазначення серії паспорта фізичної особи у разі її наявності [5].

Таким чином, в оновленому Порядку прописані положення, що приведені у відповідність до норм податкового законодавства, а також дещо змінено реквізит «Підпис» у формах податкових повідомлень-рішень.

Висновки

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень—рішень платникам податків» втілює ряд нових норм та доповнень до чинного Порядку, приводить його у відповідність до положень Податкового кодексу України, який, в свою чергу, зазнав змін, спираючись на Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16.01.2020 року № 466–IX. Так, запроваджуються форми податкових повідомлень—рішень «АН» та «ЗН», інші оновлюються та, як наслідок, викладаються у новій редакції. Розширюється перелік випадків, коли контролюючий орган складає і надсилає ППР, та налічує 7 підпунктів. Загалом, все це має позитивний вплив як на модернізацію чинного законодавства, так і на документальне оформлення результатів перевірок контролюючими органами суб'єктів господарювання, що, звісно ж, є невід'ємною частиною податкового контролю та прокладає шлях до прозорого ведення і бізнесу, і адміністрування податків, зборів та платежів зі сторони органів, що реалізують державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань митної справи.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві: Закон України від 16 січ. 2020 року № 466–ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466–20#Text>.

2. Про внесення змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків: проект наказу Міністерства фінансів України. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/dpa-i-gromadskist/gromadske-obgovorennya/proekti-ne-regulyatornih-aktiv/2020-rik/74959.html>.

3. Податковий кодекс України: Кодекс України від 02 груд. 2010 р. № 2755–VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

4. Про затвердження Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків: наказ Міністерства фінансів України від 28 груд. 2015 року № 1204. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0124-16#Text>.

5. Про внесення змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень–рішень платникам податків: пояснювальна записка до проекту наказу Міністерства фінансів України. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/dpa-i-gromadskist/gromadske-obgovorennya/proekti-ne-regulyatornih-aktiv/2020-rik/74959.html>.

6. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 січ. 2018 року № 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%DO%BF#Text>.

References

1. Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo vdoskonalennia administruvannia podatkov, usunennia tekhnichnykh ta lohichnykh neuzghodzenosti u podatkovomu zakonodavstvi: Zakon Ukrainy vid 16 sich. 2020 roku № 466–ІKh. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-20#Text>.

2. Pro vnesennia zmin do Poriadku nadislannia kontroliuichymy orhanamy podatkovykh povidomlen–rishen platnykam podatkov: projekt nakazu Ministerstva finansiv Ukrainy. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/dpa-i-gromadskist/gromadske-obgovorennya/proekti-ne-regulyatornih-aktiv/2020-rik/74959.html>.

3. Podatkovyi kodeks Ukrainy: Kodeks Ukrainy vid 02 hrud. 2010 r. № 2755–VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

4. Pro zatverdzhennia Poriadku nadislannia kontroliuichymy orhanamy podatkovykh povidomlen–rishen platnykam podatkov: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 28 hrud. 2015 roku № 1204. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0124-16#Text>.

5. Pro vnesennia zmin do Poriadku nadislannia kontroliuichymy orhanamy podatkovykh povidomlen–rishen platnykam podatkov: poiasniuvalna zapyska do projektu nakazu Ministerstva finansiv Ukrainy. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/dpa-i-gromadskist/gromadske-obgovorennya/proekti-ne-regulyatornih-aktiv/2020-rik/74959.html>.

6. Deiaki pytannia dokumentuvannia upravlinskoi diialnosti: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 sich. 2018 roku № 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%DO%BF#Text>.

Дані про авторів

Волот Олена Ігорівна,

доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, Національний університет «Чернігівська політехніка», к.е.н., доцент

e-mail: e_volot@ukr.net

Пономаренко Владислава Сергіївна,

студент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, Національний університет «Чернігівська політехніка»

e-mail: potestatemgloria@gmail.com

Данные об авторах

Волот Елена Игоревна,

доцент кафедры бухгалтерского учета, налогообложения и аудита, Национальный университет «Черниговская политехника», к.э.н., доцент

e-mail: e_volot@ukr.net

Пономаренко Владислава Сергеевна,

студент кафедры бухгалтерского учета, налогообложения и аудита, Национальный университет «Черниговская политехника»

e-mail: potestatemgloria@gmail.com

Data about the authors

Olena Volot,

Associate Professor, Department of Accounting, Taxation and Auditing, Chernihiv Polytechnic National University, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

e-mail: e_volot@ukr.net

Vladyslava Ponomarenko,

Student of the Department of Accounting, Taxation and Auditing, Chernihiv Polytechnic National University

e-mail: potestatemgloria@gmail.com